

POSTANOWIENIE

Dnia 11 sierpnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Kwaśniewski

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa G. K.

przeciwko A. K., M. K., X. K., P. K. i Z. K.

z udziałem interwenienta ubocznego Miasta W.

o opróżnienie lokalu,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 11 sierpnia 2016 r.,

skargi kasacyjnej pozwanych M. K., X. K., P. K. i Z. K. od postanowienia Sądu Okręgowego w W.

z dnia 18 marca 2015 r., sygn. akt V Cz (...),

uchyla zaskarżone postanowienie w punkcie 2, 3 i 4 i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 22 listopada 2007 r., Sąd Rejonowy w W., uwzględniając powództwo G. K. nakazał pozwanym: A. i M. małżonkom K. oraz ich dzieciom: X. K., P. K. i Z. K. opuszczenie i opróżnienie ze wszystkich rzeczy ich prawa reprezentujących lokalu mieszkalnego w budynku położonym w W. przy ul. P. na nieruchomości składającej się z działek gruntu o numerach ewidencyjnych [...]13 i [y]/14 z obrębu [x], dla której Sąd Rejonowy w W. prowadzi księgę wieczystą nr (...), orzekł, że pozwanym nie przysługuje prawo do lokalu socjalnego, nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności oraz zasądził od pozwanych A.K., M. K., X. K., P. K. i Z. K. solidarnie na rzecz G. K. koszty procesu w kwocie kwotę 337 zł.

W sprzeczności od tego wyroku, pozwani A. K., M. K., X. K., P. K. oraz małoletnia Z. K. reprezentowana przez rodziców A. i M. małżonków K., podnieśli zarzut zatrzymania przedmiotowej nieruchomości do czasu zwrotu przez G. K. wartości poniesionych na nieruchomość nakładów inwestycyjnych polegających na wybudowaniu jej części składowych, infrastruktury technicznej, budynku mieszkalnego w całości wraz z jego wykończeniem i ogrodzeniem oraz zarzucili brak wykazania i wyjaśnienia przez powoda jego twierdzeń w zakresie przesłanek roszczenia o wydanie nieruchomości. Następnie A. i M. małżonkowie K. wytoczyli przeciwko G. K. (bratu A. K.) powództwo o zobowiązanie go do złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu na rzecz A. i M. małżonków K. prawa własności opisanej wyżej nieruchomości położonej w W. przy ul. P. z obowiązkiem zapłacenia przez nich na rzecz G. K. wynagrodzenia w kwocie 1 423 000 zł. W związku z powyższym, Sąd Rejonowy w W., postanowieniem z dnia 30 czerwca 2009 r. zawiesił na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. postępowanie w niniejszej sprawie o eksmisję. Zażalenie G. K. na to postanowienie zostało oddalone postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 6 października 2009 r.

Pismem z dnia 8 kwietnia 2013 r. powód złożył wniosek o podjęcie zawieszonego postępowania w niniejszej sprawie; złożył w nim także oświadczenie o cofnięciu przez niego pozwu z uwagi na wydanie mu nieruchomości przez pozwanych; wniósł w tej sytuacji o umorzenie postępowania i obciążenie pozwanych solidarnie kosztami procesu. Sąd Rejonowy doręczył powyższe pismo

powoda pełnomocnikowi zawodowemu ustanowionemu tylko przez A. K., mylnie uznając go za pełnomocnika wszystkich pozwanych. Pełnomocnik procesowy A. K. nie złożył odpowiedzi na to pismo powoda w terminie 14 dni od daty doręczenia. Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy w W. podjął zawieszone postępowanie, umorzył postępowanie oraz zasądził od pozwanych A. K., M. K., X.K., P. K. i Z. K. solidarnie na rzecz G. K. koszty procesu w kwocie kwotę 337 zł. W zażaleniu na to postanowienie pełnomocnik pozwanego A. K. zarzucił naruszenie art.180 pkt 4 k.p.c. oraz art. 179 § 2 i 3 k.p.c. Sąd Okręgowy w W., postanowieniem z dnia 17 października 2013 r. odrzucił zażalenie na punkt 1 zaskarżonego postanowienia, w pozostałej części oddalił zażalenie i zasądził od pozwanych A. K., M. K., X. K. , P. K. i Z. K. solidarnie na rzecz G. K. koszty postępowania zażaleniowego w kwocie kwotę 60 zł.

Po zorientowaniu się, że pełnomocnik zawodowy został ustanowiony tylko przez pozwanego A. K. , Sąd Rejonowy doręczył odpis postanowienia z dnia 14 czerwca 2013 r. o umorzeniu postępowania wskutek cofnięcia pozwu także pozostałym czworgu pozwanych: M. K., X. K., P. K. i Z. K. , którzy zaskarżyli to postanowienie zażaleniem (k. 471 -472), zarzucając naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 203 § 3 k.p.c. oraz art. 355 § 1 k.p.c. polegające na umorzeniu postępowania mimo braku zgody pozwanych na cofnięcie przez powoda pozwu poza rozprawą bez zrzeczenia się roszczenia oraz wnosząc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości.

Postanowieniem z dnia 18 marca 2015 roku Sąd Okręgowy sprostował oczywistą omyłkę pisarską w komparycji postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 17 października 2013 r. w ten sposób, że zamiast słów: „na skutek zażalenia pozwanych” nakazał wpisać prawidłowo: „na skutek zażalenia pozwanego A. K.”, odrzucił zażalenie pozwanych na punkt 1 postanowienia z dnia 14 czerwca 2013 r., oddalił zażalenie pozwanych w pozostałej części i zasądził od pozwanych M. K., X.K. , P. K. i Z. K. solidarnie na rzecz powoda G. K. koszty postępowania zażaleniowego w kwocie kwotę 60 zł. W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd drugiej instancji wskazał, że bezzasadne są zarzuty naruszenia art.180 pkt 4 i art. 179 § 2 i 3 k.p.c. Wobec cofnięcia pozwu przez G. K. , Sąd Rejonowy - zgodnie z art. 203 § 3 k.p.c. - zawiadomił o tym pozwanych w celu ustosunkowania się przez

nich do tej czynności powoda w terminie 14 dni pod rygorem przyjęcia, że zgodę taką wyrażają. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu Sąd Rejonowy zasadnie i zgodnie z prawem - zdaniem Sądu Okręgowego - umorzył niniejsze postępowanie przyjmując, że pozwani wyrazili zgodę na cofnięcie pozwu.

W skardze kasacyjnej pozwani M. K., X. K., P. K., Z. K. zarzucili naruszenie przepisów postępowania- art. 378 § 1 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oraz art. 109 § 1 k.p.c. Wnieśli o uchylenie postanowienia w zaskarżonej części oraz przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest zasadna z uwagi na naruszenie przez Sąd Okręgowy wskazanych w niej przepisów postępowania w stopniu mającym istotny wpływ na wynik sprawy. Sąd drugiej instancji nie rozpoznał bowiem zarzutów zażalenia wniesionego przez czworo pozwanych, którym nigdy nie doręczono odpisu pisma powoda o cofnięciu pozwu z dnia 8 kwietnia 2013 roku, co uzasadnia zarzut naruszenia art. 378 § 1 w związku z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd ograniczył się do dosłownego powielenia uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 17 października 2013 r. (por. k. 382 akt sprawy) rozstrzygającego zażalenie wniesione przez pełnomocnika zawodowego A. K., któremu doręczono pismo powoda o cofnięciu pozwu. Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia jest więc oderwane od faktów dotyczących czworga skarżących oraz ich sytuacji procesowej odmiennej od sytuacji procesowej pozwanego A. K.. Pełnomocnik zawodowy powoda, któremu doręczono odpis zażalenia w dniu 5 stycznia 2015 roku (k. 492 akt) nie złożył odpowiedzi na zażalenie ani wniosku o zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego, a mimo to Sąd Okręgowy przyznał te koszty od pozwanych, co stanowi naruszenie art. 109 § 1 k.p.c.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.)

db